

การวิจัยเรื่อง “สถานการณ์ในการแก้ปัญหาเด็กขององค์กรพัฒนาเอกชนในจังหวัดขอนแก่น” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปฏิบัติงาน วิธีการปฏิบัติงานในการแก้ปัญหาเด็กประเภทต่าง ๆ ขององค์กรพัฒนาเอกชนในจังหวัดขอนแก่น เพื่อศึกษาจุดแข็ง จุดอ่อน ในการปฏิบัติงาน แก้ไขปัญหาและความต้องการพัฒนาแก้ไขสนับสนุนส่งเสริมขององค์กรพัฒนาเอกชน เพื่อศึกษาผลการปฏิบัติงานและวิธีการประสานงานระหว่างองค์กรพัฒนาเอกชนกับหน่วยงานภาครัฐ ในการแก้ไขปัญหาคณะประเภทต่าง ๆ ดังกล่าว เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาระบบการปฏิบัติงานเพื่อการคุ้มครองเด็ก และเพื่อสร้างเครือข่ายขององค์กรพัฒนาเอกชนในการแก้ปัญหาเด็กและคุ้มครองเด็ก

กลุ่มเป้าหมายประกอบด้วยผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ขององค์กร และเด็กผู้มารับบริการจากองค์กรพัฒนาเอกชนที่แก้ไขปัญหาเด็ก 8 องค์กร ในจังหวัดขอนแก่น กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 198 ราย วิธีการวิจัยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพและการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interview-SSI) แนวทางการสัมภาษณ์ (Interview Guide) การสังเกตแบบมีส่วนร่วม (Participant Observation) การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม (Non-Participant Observation) การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) และ การประชุมเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research-PAR) การวิจัยใช้เวลา 18 เดือน (เมษายน พ.ศ.2548 ถึง กันยายน พ.ศ.2549)

ผลการวิจัย พบว่า

สภาพการปฏิบัติงาน องค์กรทั้ง 8 องค์กร ได้ปฏิบัติงานตามวัตถุประสงค์ขององค์กรตนเอง ได้ช่วยแก้ปัญหาเด็ก ช่วยให้เด็กได้เรียนหนังสือ บางองค์กร ได้ฝึกทักษะด้านเกษตรผสมผสาน

ให้แก่เด็ก ฝึกปฏิบัติด้านจิตใจ เพื่อให้มีคุณธรรม วิธีการแก้ปัญหาเด็กนั้นได้ใช้วิธีการมีส่วนร่วมของเด็ก ชุมชน และเครือข่ายขององค์กร

ศักยภาพ (จุดแข็ง) ปัญหา (จุดอ่อน) ในการปฏิบัติงานแก้ปัญหาเด็กส่วนใหญ่เป็นประเด็นเกี่ยวกับ งบประมาณ บุคลากร งานประชาสัมพันธ์ การบริหารจัดการ เรื่องเด็กที่มารับบริการ และอาคารสถานที่ สำหรับความต้องการขององค์กรพัฒนาเอกชน ได้แก่ งบประมาณพัฒนาผู้ดูแลเด็ก การประชาสัมพันธ์เพื่อให้สังคมตระหนักถึงการป้องกันปัญหาสังคมอันอาจเกิดขึ้นแก่เด็ก ต้องการจะได้รับการสนับสนุนด้านพัฒนาอาชีพของเด็ก ต้องการการยอมรับเด็ก ต้องการอาคารสถานที่ และทุนการศึกษา เป็นต้น

ผลการปฏิบัติงานแก้ปัญหาเด็ก ได้แก่ ผลเชิงปริมาณ องค์กรทั้ง 8 องค์กรได้ช่วยเหลือเด็กติดเชื้อ HIV และเด็กติดสารเสพติด ได้ผลร้อยละ 80 เท่ากัน เด็กเรียนที่โรงเรียนพระปริยัติธรรม ได้ผลร้อยละ 95 ผลเชิงคุณภาพ เด็กได้เรียนหนังสือ ได้รับการฟื้นฟูด้านจิตใจ เด็กมีความสุข มีความรับผิดชอบ มีความซื่อสัตย์ และมีคุณธรรม วิธีการประสานงานระหว่างองค์กรพัฒนาเอกชนกับหน่วยงานของรัฐในการแก้ปัญหาเด็ก ได้แก่ การติดต่อผ่านเครือข่ายขององค์กร การประชุม การใช้สื่อ โทรศัพท์ โทรสาร จดหมาย E-mail และการเขียนโครงการขอสนับสนุนงบประมาณ เป็นต้น

แนวทางในการพัฒนาระบบการปฏิบัติงานเพื่อคุ้มครองเด็ก ได้แก่ ให้เด็กเป็นศูนย์กลาง ไม่ละเมิดสิทธิเด็ก สอนเด็กทั้งด้านวิชาการ และศีลธรรม เจ้าหน้าที่ผู้ดูแลเด็ก ต้องเข้าใจเด็ก มีความยุติธรรมและอาคารสถานที่ต้องมีความปลอดภัย

การสร้างเครือข่ายขององค์กร ได้แก่ การทำกิจกรรมร่วมกันอย่างต่อเนื่อง ประสานงานกันอย่างสม่ำเสมอ มีองค์กรแกนนำในการสร้างเครือข่าย การประชุมอบรมสัมมนาอย่างต่อเนื่อง การจัดค่ายเยาวชน การจัดทัศนศึกษาอย่างต่อเนื่อง และ การใช้สื่อ เป็นต้น

The objectives of this study were 1) to study the conditions and methods of practice of the non-government organizations in Khon Kaen in solving different types of children's problems; 2) to examine the strengths and weaknesses of problem-solving and the governmental support needed by non-governmental organization in the developing of solutions; 3) to investigate the performance and means of coordinating between the governmental and non-governmental organizations in solving different types of children's problems; 4) to study means in developing a practicable system of child protection; and 5) to build a network of non-governmental organizations for solving children's problems and protecting children.

The study population consisted of 198 cases, including administrations, officers of the organizations and fostered children, from 8 non-governmental developmental organizations in Khon Kaen. This study was qualitative research and participatory action research (PAR). Research tools were a semi-structured interview (SSI), interview guide, participant observation, non-participant observation, focus group discussion, and participatory action research. This study was conducted over the course of 18 months, from April 2005 to September 2006.

Results are as follows:

All eight organizations performed the tasks indicated in their objectives, including solving children's problems, helping children obtain education, training children in integrated agriculture (some organizations), and providing them with moral guidance. The means of solving

children's problems involved the participation of children, the community, and the network of organizations.

The strengths and weaknesses in solving most of children's problems were related to budget, staff, public relations, administration and management, foster children, and buildings and location. The needs of the non-governmental organizations included budget for developing the children's caretakers, public relations to increase social awareness of potential social problems for children. The organizations wanted societal acceptance of children with problems and support for children's career development, a building, a site, and educational funds.

Quantitative results were obtained on the performance in solving the problems of children. All eight organizations helped children with HIV and children with drug-addiction with 80% effectiveness on both problems. The success rate was 95% for students who studied at *Prapriyutom* (Buddhist School). Qualitatively, the children had the opportunity to obtain an education and mental rehabilitation. The children were also happy, responsible, honest, and moral. Methods of coordinating problem solving among governmental and non-governmental organizations were connecting through an organizational network, meetings, telephone, fax, email, and written projects seeking funding.

The goals in developing a practicable system for protecting children were to remain child-centered, not to violate children's rights, to teach children both academics and morals. Caretakers have to understand children and have to be fair. The building and site must be safe.

Leading organizations were continuously active and cooperating regularly in creating a network, in contacting the media, and in organizing meetings, seminars, youth activities, such as camping and field trips.